

πυριτιδαποθήκη

Παρασκευή, 22 Ιουνίου 2012

5:53 πμ

Σημασία:

- Χωρος οπου αποθηκευονται τα πυρομαχικα του πλοιου. **Μπαρουταποθήκη.**
πυρίτιδαποθήκη (η) [1847] {πυριτιδαποθήκων} (λόγ.) **1.** αποθήκη πυρίτιδας (βλ.λ.) **2.** (κατ' επέκτ.) η αποθήκη πυρομαχικών **3.** (μτφ.) η γεωγραφική περιοχή που αποτελεί λανθάνουσα εστία πολέμου λόγω συσσωρευμένων εντάσεων και αντιθέσεων: η ~ τής Ευρώπης (χαρακτηρισμός για τα Βαλκάνια).
- Είναι το σημειο που εχει αναγκη από τη μεγιστη δυνατη προστασια.
- Μια οβιδα, φωτια, εκρηξη στην πυριτιδαποθηκη μπορει να βυθισει αυτανδρο το πλοιο σε λιγα δευτερολεπτα

Ετυμολογία:

Μπαρούτι ή μπαρούτη Αντιδάνειο μεσαιωνικό από το Τουρκικό barut < πυρίτις (λίθος)

171

ΑΣ : πυρίτις κόνις

Ξενόγλωσσα

Ιταλικά:

santabarbara

Πρφ. Σάντα-μπάρμπαρα

Κυριολεκτικά σημεινει Αγια Βαρβάρα την προστάτιδα του Πυροβολικου (βοηθειά σας!)

Polveriera

Από < polvere = σκονη και ειδικα πυρίτιδα

πβλ. Το ΝΕ μπουλμπερη και τη ΦΡΑΣΗ **στάχτη και μπουλμπερη** που σημεινει γενικη αδιαφορια , σταρχιδισμόν . Το αρχαιο **εμού θανόντος γαια πυρι μειχθήτω** (το είπε ο Πανάρκης ο αινιγματοποιός, περί το 450 π.Χ), το Ου φροντίς Ιπποκλείδη . (Το αναφέρει ο Ηρόδοτος, 480-420 π.Χ.) και το ανάλογο Γαλλικό après moi le déluge (Μετά από εμέ ο κατακλυσμός)

Β "Ἄλας ἄγων καθεύδεις: ἐπὶ τῶν ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ καθευδόντων καὶ ῥασιωνευομένων. Ἐμποροῦ γάρ τινος τὴν ναῦν αἰλῶν πληρώσαντος καὶ καθεύδοντος, τὴν ἀντλίων ἐπαναβῆναι συνέβη καὶ ἐκτῆξαι τοὺς ἄλας. Ὅθεν ἡ παροιμία.

Screen clipping taken: 19/11/2012 8:07 πμ

Αγγλικά:

gunpowder magazine, powder keg

Guy Fawkes," leader of the **Gunpowder Plot** to blow up British king and Parliament (Nov. 5, 1605)

(πβλ. Την κινηματογραφική επιτυχία V for Vendetta, και την συνωμοσία της πυρίτιδος)

Pasted from <http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0

&**search**=gunpowder&searchmode=none>

Γαλλικά:

magasin à poudre

Οι Γάλλοι εξειδικεύουν το γενικό poudre: σε πυρίτιδα (σκόνη ή κόνιν)

Τουρκικά:

baruthane

(Ιδιωμ) μπαρουτχανάς (αντιδανειο)

ΣΧΕΤ Top top hane Αποθήκη βλημάτων.

Εικόνες

Πυριτιδαποθήκη στη στεριά

La polveriera della Fortezza da Basso, a Firenze

Εσωτερικό μπαρουταποθήκης

Παράγωγα

μπαρουτιάζω ρ. μετβ. κ. αμετβ. {μπαρουτιάσ-α, -τηκα, -μένος} ♦ **1.** (μετβ.) εξοργίζω, θυμώνω (κάποιον) ♦ **2.** (αμετβ.) εξοργίζομαι. «ανά-βω».

μπαρουτίλα (η) {χωρ. πληθ.} (καθημ.) η μυρωδιά του μπαρουτιού.

μπαρουτόβολα (τα) βύλια από μπαρούτι ΣΥΝ. μπαρουτόσκαγα.

μπαρουτοκαπνισμένος, -η, -ο **1.** (κυριολ.) (συνήθ. για έμπειρους πολεμιστές) αυτός που έχει μαυρίσει από την κάπνα τής μάχης. του μπαρουτιού **2.** (μτφ.) αυτός που έχει περάσει διά πυρός και σιδήρου από συγκρούσεις, μεγάλους αγώνες: τα ~ στελέχη του κόμματος ΑΝΤ. άκαπνος.

μπαρουτόσκαγα (τα) τα μπαρουτόβολα (βλ. λ.).

Συγγενικά

Βόλια

Η αρχ βολις < βαλλω αυτό που βάλλεται ΣΥΝΩΝΥΜΑ: Βελεμνον , βέλος, βλημα
σμπαρα < οι πυροβολισμοί ΠΑΡΟΙΜΙΑ: Μ' ένα σμπαρα δυο τριγώνια. Από το Ιτ. Σπαράρε =
πυροβολώ

Οβίς

(η) γεν της οβιδος,
οβουζιον, ολμος, χαβάνι, μπομπάρδα, λουμπάρδα> Αγ. Δημητριος ο Λουμπαρδιάρης
Ο ολμος σημεινει κυριολεκτικα γουδι, το αρχ. Ιγδιον. Το οπλο-κανονι που ονομαζεται ολμο ηταν
κοτο και ευρυ σαν γουδι. Στον Ποντο το γουσι το λένε λουμι < ολμί υποκοριστικο του ολμος από
εκει το επωνυμο Λουμίδης.

Τοπια

Από το τουρ. Τοπ top = σφαίρα μπαλα, κυριως κανονιου.

ΦΡΑΣΗ/ΕΙΣ: **τον πηρε η μπάλα** συνηθως ακολουθει και ανατομικος εντοπισμος της πληγης :
τον πηρε η μπαλα στο λαιμο, στηθος ποδι κλπ.

Φωτια στα τοπια: Πυρ. Αρξασθε πυρ.

Τοπ καπί τοπωνυμ. Στην Κωνσταντινουπολη (πυργος του κανονιου).

Πβλ. Δημ Τρ

Κ' ἐπὶ ἤγε κι' ἀποκλείστηκε σὲ μιὰ παλιοκλήσουλα.
Δώδεκα μέραις πολεμοῦν, δώδεκα μερονύχτια.
Φέρουν τόπια τῆς Ἑγρίπος, τόπια τοῦ Βελεστίνου
Νὰ ρίξουν νὰ χαλάσουνε αὐτὸ τὸ παλιοκλήσι.
Κι' αὐτῆνος ἔτρωγ', ἔπινε κ' ἔστριφτε τὸ μουστάκι.
„Τούρκους ἐγὼ δὲν σκιάζομαι, κονιάρους δὲν φοβοῦμαι,
Σαλίμ Μπεκιάρης ξακουστός, ἐμένα μὲ γνωρίζουν,

Screen clipping taken: 27/6/2012 4:21 μμ

Ομοβροντια

ΦΡΑΣΗ: ριχνανε **στο βροντο**, τυχαία χωρίς καλή σκοπευση. Δηλ. πυροβολούσαν προς τα εκεί
που ακουστηκε ο πυροβολισμος του αντιπαλου με ελαχιστες πιθανοτητες επιτυχιας. Συνώνυμο:
Ριχνανε στο Γαμο του Καραγκιόζη. Ολες οι φρασεις με τη μεταφορικη εννοια σημεινουν
απωλει πορων χρις ουσιαστικο αποτελεσμα.

Φυσηκια

Από το τουρκικο fisek < Ελλ. Φυσιγγιον

Λέγεται και φουσέκι.> φυσεκλικια = φυσιγγιοθηκη, τελαμων με φυσιγγια

Πβλ. Αντάρτικο τραγουδι

Σφαιρες , φουσέκια στο στήθος μου φορώντας

Φράσεις

Εγινε μπαρουτι:

Εξοργίσθηκε, θύμωσε υπερβολικά.

ΣΥΝΩΝΥΜΑ Εγινε **τούρκος** ¹⁷¹

ΑΣ : Το πιθανότερο είναι έγινε **κούρκος**, από την εικονα του Γαλου, της αρσενικης γαλοπούλας,

(κούρκου) που όταν οργίζεται ανοίγει τα φτερά της.
Εγινε θηριο, βαπορι, αεροπλανο.

Εδώ βρωμάει μπαρούτι

Είναι επικυνδυνο μερος ή επικίνδυνη χρονικη στιγμη.

Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis